

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

43.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 28-го Мая — 1837 — Wilno. Piątek. 28-go Maja.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль - Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 25-го ч. с. м. изволилъ отправиться въ нѣкоторые уѣзды Виленской губерніи.

Санктпетербургъ, 21-го Мая.

Высочайшій Рескриптъ,

данный Синодальному Члену, Преосвященному Филарету, Митрополиту Кіевскому.

Преосвященный Митрополитъ Кіевскій Филаретъ!

По воззваніи Всевышнимъ Кіевскаго Митрополита *Евгенія* отъ сей временной жизни, въ заботливости Моей о паствѣ, кончиною его осиротѣвшей, и въ знакъ особеннаго вниманія къ вашимъ долговременнымъ заслугамъ и христіанскимъ добродѣтелямъ, признавъ Я за благо возвести васъ въ санъ, имъ несенный, и вверить вамъ сію старѣйшую и знаменитую Епархію, гдѣ древле взшла денница спасенія Русской земли, и гдѣ нетлѣнные останки угодниковъ Божіихъ, живая память ихъ святыхъ подвиговъ, изъ вѣка въ вѣкъ завѣщали намъ чистоту Православія.

Моля Верховнаго Пастыреначальника укрѣпить ваши силы для столь важнаго поприща, Я убѣждаюсь въ мысли, что вы, руководимые Небесною благодатію по стопамъ истинныхъ Іерарховъ и Учителей Вселенской Церкви, въ духѣ любви и мира, словомъ и примѣромъ послужите къ животворному назиданію новой паствы своей, а съ дею и древнѣйшаго въ отечествѣ Нашемъ вертограда наукъ, да неусыпными попеченіями вашими образуетъ онъ смиренномудрыхъ проповѣдниковъ слова Господня, и Богоспасаемый градъ Кіевъ да свѣтитъ окрестнымъ странамъ лучами живой, дѣятельной Вѣры.

Препроводя къ вамъ бѣлый клобукъ, украшенный крестомъ изъ драгоценныхъ камней, поручаю Себя вашимъ молитвамъ, и пребываю всегда вамъ благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

С. Петербургъ.

НИКОЛАЙ.

18-го Апрѣля 1837 года.

— Членъ Святѣйшаго Синода, Преосвященный Ярославскій Архіепископъ *Филаретъ*, Всемиловитѣйше пожалованъ Митрополитомъ Кіевскимъ и Галицкимъ, и Кіево-Печерскія Лавры Архимандритомъ.

— Орловскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣятельный Статскій Совѣтникъ *Козубей*, согласно его прошенію, уволенъ отъ настоящей должности, и въ воздаяніе отлична-усердной его службы, Всемиловитѣйше пожалованъ въ Тайные Совѣтники, съ причисленіемъ къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ.

— Правитель Канцеляріи Статсъ-Секретаря у принятія прошеній, Дѣятельный Статскій Совѣтникъ *Беклешовъ*, Всемиловитѣйше уволенъ, по прошенію его, за разстроеннымъ здоровьемъ, вовсе отъ службы, съ пенсіономъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białoostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę *Dothorukow*, dnia 25 tegoż miesiąca raczył wyjechać do niektórych powiatów Gubernii Wileńskiej.

Sankt-Petersburg, dnia 21-go Maja.

NAYWYŻSZY RESKRYPT,

do Członka Synodu, Nayprzewielebniejszego *Filareta*, Metropolity Kijowskiego.

Przewielebny Metropolito Kijowski Filarecie!

Gdy się podobało Naywyższemu powołać Kijowskiego Metropolitę *Eugeniusza* z tego docześniego życia, w troskliwości mojej o owczarnię, przez jego śmierć osieroconą, i na dowod szczególnych względów ku waszemu wieloletnim zasługom i chrześcijańskim cnotom, uznałem za dobrą wynieść was do godności przezeń piastowanej, i powierzyć wam tę naydawniejszą i znamenitą Eparchią, w której naprzód zajaśniała jutrzeńka zbawienia Ruskiej ziemi i gdzie nieskazitelne zwłoki Świętych Pańskich, żywa pamiątka ich światobliwych czynów, od wieku do wieku przekazały nam czystość Prawey Wiary.

Prosząc Naywyższego Naczelnika Pasterzów, ażeby pokrzepił wasze siły do tak ważnego zawodu, przekonywam się w mniemaniu, że wy, prowadzeni łaską Nieba śladami prawdziwych Kapłanów i Nauczycieli powszechnego kościoła, w duchu miłości i pokoju, słowem i przykładem będziecie się przyczyniali do zbawionego, zbudowania nowej swojej trzody, a z nią i naydawniejszego w naszej Ojczyźnie siedliska nauk, aby przez niezmordowaną waszą pieczołowitość kształcili się w niem pokorni i mądrzy opowiadacze słowa Pańskiego, i od Boga strzeżone miasto Kijow niech przyświeca okolicznym krajom promieniami żywey i czynney wiary.

Przesyłając do was biały kloбук, ozdobiony krzyżem z kosztownych kamieni, polecam SIEBIE waszym modlitwom i zostaję na zawsze ku wam przychylny.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

St. Petersburg.

18-go Kwietnia 1837 roku.

НИКОЛАЙ.

— Członek Najswiętszego Synodu, Nayprzewielebniejszy Jarosławski Arcybiskup *Filaret*, Nayłaskawiey mianowany Metropolitą Kijowskim i Halickim, oraz Kijowo-Peczerskiej Ławry Archimandrytą.

— Orłowski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu *Koczubey*, zgodnie ze swą prośbą, uwolniony od tego obowiązku, i w nagrodę odznaczający się gorliwością służby, Nayłaskawiey mianowany Radzcą Tajnym, z przyłączeniem do Ministerium Spraw Wewnętrznych.

— Rządca Kancellaryi Sekretarza Stanu do przyu- mowania prośb, Rzeczywisty Radzca Stanu *Bekleszów*, z przyczyny zruynowanego zdrowia, na własną prośbę, Nayłaskawiey uwolniony zupełnie ze służby, z pensyą.

— Государь Императоръ, по Положеніямъ Комитета Гг. Министровъ, Высочайше утвердить соизволил Почетнымъ Попечителемъ Гродненской Гимназіи на текущее трехлѣтіе, избраннаго Дворянствомъ Гродненской губерніи, Титулярнаго Советника Ивана *Видацкаго*; избраннаго Дворянствомъ Бѣлостокской Области на текущее трехлѣтіе, въ званіи Почетнаго Попечителя Бѣлостокской Гимназіи, Помѣщика Ивана *Терпиловскаго*, и избраннаго Дворянствомъ Курской губерніи, въ Почетные Попечители тамошней Гимназіи, на слѣдующее трехлѣтіе, Статскаго Советника *Денисьева*.

— Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше изволил утвердить въ званіи Курскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Дѣйствительнаго Статскаго Советника *Сонцова*, и въ званіи Бѣлостокскаго Областнаго Предводителя Дворянства, Штабсъ-Капитана Марцелія *Михайловскаго*. (С. II.)

— Государственный Советъ въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи по вопросу, возникшему при соображеніи существующихъ законовъ о выдѣлѣ части имѣнія тестя зятю, — *миѣнилъ положилъ*: 1.) ст. 722-ю Св. Зак. Гражд. (т. X) пополнить слѣдующимъ образомъ: „мужъ послѣ жены наследуетъ по тѣмъ же правиламъ, какъ и жена послѣ мужа, и сообразно съ 720-ю статьею сего Свода получаетъ, при жизни тестя, указную часть изъ той доли недвижимаго его имѣнія, которая слѣдовала бы умершей женѣ, если только за его женою собственнаго недвижимаго имѣнія не было, и до оставшася въ живыхъ мужа онаго ни сколько не дошло ни по рядной, ни по другому какому-либо акту.“ 2.) За тѣмъ какъ къ упомянутой 722 статьѣ, такъ и къ статьѣ 720-й присовокупить слѣдующее примѣчаніе: „Само собою разумѣется, что выдѣлъ законной части овдовѣвшему мужу изъ имѣнія тестя и овдовѣвшей женѣ изъ имѣнія свекра, въ опредѣляемыхъ сими статьями случаяхъ, дѣлается изъ того только недвижимаго имѣнія тестя или свекра, которое дѣйствительно было въ его владѣніи въ день смерти его сына или дочери.“ На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему*“ Въ Петергофѣ, 8 Апрѣля 1837 года (Опубл. Правитель. Сенат. Мая 3-го дня 1837 года.)

— По случаю всеподданнѣйшаго доклада Обер-Прокурора Святѣйшаго Правительствующаго Синода, чтобы сообразно положенію 17 Апрѣля 1808 года, поселянъ Западныхъ губерній въ старостинскихъ имѣніяхъ, равно какъ и въ помѣщичьихъ, избираемыхъ въ церковные старосты, освобождать съ семействами ихъ отъ всякихъ въ пользу арендаторовъ и помѣщиковъ, нарядовъ и работъ, доколь они въ сей должности пребываютъ, Государственный Советъ разсматривавшій сіе предложеніе, Высочайше утвержденнымъ въ 4 день Января 1836 года миѣніемъ предоставилъ Министру Внутреннихъ Дѣлъ войти въ подробное соображеніе и представить дальнѣйшее по сему дѣлу заключеніе. По сношенію съ Гг. Генералъ-Губернаторами Западныхъ губерній, о возможности приведенія въ дѣйство въ тамошнихъ губерніяхъ предполагаемой Государственнымъ Советомъ мѣры относительно церковныхъ старостъ въ помѣщичьихъ имѣніяхъ, онъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ Государственный Советъ, который нынѣ миѣніемъ, Высочайше кофирмованнымъ 8 минуващаго Апрѣля *положилъ*: I.) Избираемыхъ въ церковные старосты Греко-Россійскихъ церквей изъ поселянъ казенныхъ арендныхъ и старостинскихъ имѣній въ Западныхъ губерніяхъ, доколь они въ сей должности пребываютъ, освобождать обще съ ихъ семействами, или дворами, отъ всѣхъ общественныхъ и инвентарныхъ работъ и нарядовъ, зачитая арендаторамъ въ платимый ими казнѣ доходъ подлежащую противу инвентаря, за таковое освобожденіе сумму. II.) Избираемыхъ въ должность сію изъ крестьянъ помѣщичьихъ на все время отправленія оной увольнять, равномерно съ ихъ семействами, отъ всѣхъ нарядовъ и работъ общественныхъ; а отъ тѣхъ, которыми обязаны они своимъ владѣльцамъ, если сіи наряды и работы отправляются по дворамъ, освобождать въ слѣдующихъ случаяхъ: 1-е.) Когда сами владѣльцы изъявляютъ на то согласіе, безвозмѣдно оставивъ въ пользованіи избраннаго церковнымъ старостою всѣ предоставленныя ему угодья; и 2.) Когда въ случаѣ ихъ несогласія поступившій въ церковные старосты или оставляемый за собою одну усадебную землю, или хотя и удерживаетъ вмѣстѣ съ тѣмъ и землю пахатную и сѣнокосную, но отбываніе за оную слѣдующихъ въ пользу владѣльца нарядовъ и работъ

— Cesarz Jego Mość, po nastalych postanowieniachъ Komitetu PP. Ministrów, Najwyżey raczył utwierdzić Honorowymъ Kuratoremъ Grodzieńskiego Gimnazyumъ na następne trzy lata, obranego przez Dworzeństwo Gubernii Grodzieńskiej, Radcę Honorowego Jana *Widackiego*; obranego przez Dworzeństwo Obwodu Białostockiego na następne trzy lata, na urząd Honorowego Kuratora Białostockiego Gimnazyumъ, Obywatela Jana *Terpiłowskiego*, i wybranego przez Dworzeństwo Gubernii Kurskiej, na Honorowego Kuratora tamecznego Gimnazyumъ, na następne trzy lata, Radcę Stanu *Denisjewa*.

— Jego Cesarzka Mość, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, Najwyżey utwierdzić raczył na urzędzie Kurskiego Gubernialnego Marszałka Dworzeństwa, Rzeczywistego Radcę Stanu *Soncowa*, i na urzędzie Białostockiego Obwodowego Marszałka Dworzeństwa, Sztabs-Kapitana Marcellego *Michajłowskiego*. (P. P.)

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechnemъ Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości na zapytanie, wynikłe przy rozstrząsaniu istniejącychъ prawъ o wydzieleniu części majątku teścia zięciowi, — *przez opinią postanowiła*: 1.) art. 722-gi Połączenia Praw Cywilnychъ (T. X) dopełnić w sposóbъ następujący: „Mążъ po żonie bierze spadekъ podługъ tychże prawideł, jakъ żona po mężu, i zgodnie zъ 720 artykułemъ tego Połączenia, otrzymuje za życia teścia, prawny wydziałъ zъ tey części nieruchomego jego majątku, któraby należała do zmarłej żony, jeżeli tylko u jego żony własnego nieruchomego majątku nie było, i na żyjącego męża majątekъ ten bynajmniej nie spadał, ani zъ mocy umowy przedślubney, ani zъ mocy iónego jakiegokolwiekъ aktu.“ 2.) Przeto takъ do wspomnionego 722 artykułu, jako i do artykułu 720-go dodadzъ uwagę następującą: „Samo zъ siebie wypada, że wydziałъ prawney części owdowiataemu mężowi zъ majątku teścia, i owdowiataey żonie zъ majątku świekra, wъ opisywanychъ temi artykułami zdarzeniachъ, czyni się zъ tego tylko nieruchomego majątku teścia lubъ świekra, który byłъ rzeczywiście wъ jego władaniu wъ dzieńъ śmierci swojego syna lubъ córki.“ Na autentyku własną Jego Cesarzkiej Mości ręką napisano: „*Ma bydzъ podługъ tego*“ W Peterhofie 8 Kwietnia 1837 roku. (Op. 3 Maja 1837 roku.)

— Z okoliczności najuniższého przełożenia Ober-Prokurora Najswiętszego Rządzącego Synodu, ażeby zgodnie zъ ustawą 17 Kwietnia 1808 roku, włościan gubernij Zachodnichъ wъ majątkachъ Starościńskich, również jako i wъ obywatelskich, obieranychъ na cerkiewnychъ starostów, uwalniać zъ ichъ familiami odъ wszelkichъ na rzeczъ dzierżawcówъ i obywateli, powinności i robot, dopóki ci zostają wъ tymъ obowiązku, Rada Państwa rozpatrującъ ten projekt, przezъ Najwyżey utwierdzoną wъ dniu 4-m Stycznia 1836 roku Opinią, poleciła Ministrowi Spraw Wewnętrznychъ weyść wъ szczególowy rozbiórъ i przedstawić dalszy wъ tey rzeczy wniosekъ. Po zniesieniu się zъ PP. Jenerał-Gubernatorami Gubernij Zachodnichъ, o możności przyprowadzenia do skutku wъ tamecznychъ guberniachъ podawanego przez Radę Państwa środka względemъ cerkiewnychъ Starostów wъ majątkachъ obywatelskich, P. Minister Spraw Wewnętrznychъ czyniłъ przedstawienie do Rady Państwa, która terazъ przezъ opinią, Najwyżey utwierdzoną 8 zeszętego Kwietnia *postanowiła*: I.) Wybieranychъ na cerkiewnychъ starostów Greko-Rossyjskichъ cerkwi zъ Skarbowychъ włościan arendownychъ i starościńskichъ majątkówъ wъ guberniachъ Zachodnichъ, dopóki oni wъ tymъ obowiązku zostają, uwalniać wspólnie zъ ichъ familiami czyli domami, odъ wszystkichъ gminnychъ i inwentarzowychъ robotъ i powinności, policzającъ dzierżawcomъ wъ płaconymъ przezъ nichъ Skarbowi dochodzie, należącą podługъ inwentarza, za takowe uwolnienie sumę. II.) Wybieranychъ na ten obowiązekъ zъ włościanъ obywatelskichъ na cały czasъ jego sprawowania uwalniać, również zъ ichъ familiami, odъ wszystkichъ powinności i robotъ gminnychъ; a odъ tychъ, którzy są obowiązani swoimъ właścicielomъ, jeżeli te powinności i roboty wykonywają się zъ domów, uwalniać wъ zdarzeniachъ następującychъ: 1.) Kiedy sami właściciele oświadczą na to zgodę, bezъ wynagrodzenia zostawiwszy prawo użytkowania wybranemu na cerkiewnego starostę, ze wszystkichъ udzielonychъ mu przynależności i 2.) Kiedy wъ razie ichъ niezgodzenia się wybrany na cerkiewnego starostę, albo zatrzymuje przy sobie samą ziemię podъ zabudowanie zajętą, albo chociażъ zatrzymuje razemъ zъ témъ i ziemię oromą i sianożętną, leczъ odbywanie przypadającychъ za nią na rzeczъ właściciela powinności i robotъ przyzyna na siebie parafianie. III.) Wybranie na cerkiewnego starostę, takъ wъ majątkachъ Skarbowychъ, jako i obywatelskichъ, skutecznic

примуть на себя прихожане. III.) Избраніе въ церковные старосты какъ въ казенныхъ, такъ и въ помѣщичьихъ имѣніяхъ, производить на мірской сходкѣ, составленной исключительно изъ поселенъ Греко-Россійской вѣры безъ всякаго участія въ томъ людей другихъ исповѣданій, и IV.) Постановляемый здѣсь распорядокъ распространить въ равной мѣрѣ и на старостъ церквей Греко-Унитскихъ. (Опубл. Правитель. Сен. Мая 4 дня 1837 года.)

— По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, устроена въ губерніяхъ: Могилевской и Минской почтовая дорога отъ г. Старога Быхова прямо къ Бобруйску, съ учрежденіемъ на оной станцій: Вьюновской, Хмьлинской, Охотницкой и Столицкой. Какъ сей новый трактъ не можетъ почитаться генеральнымъ: то прогонныя деньги, по мнѣнію Г. Главнначальствующаго надъ Почтовымъ Департаментомъ, съ коимъ Министерство Внутреннихъ Дѣлъ входило по сему дѣлу въ сношенія, должны быть платимы на ономъ по основанію Высочайшихъ именныхъ указовъ отъ 4 Мая 1812 и 26 Юня 1818 годовъ, по пяти копѣекъ ассигнаціями на версту и лошадь. Соглашаясь съ мнѣніемъ Г. Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Князя Голицына, онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представилъ о семъ Правительствующему Сенату, съ тѣмъ, что въ случаѣ утвержденія мнѣнія сего, не угодно ли будетъ оному, съ приведеніемъ во всеобщую извѣстность означенной дороги, предписать кому слѣдуетъ, чтобы платежъ прогоновъ за возку почтъ, эстафетъ, Фельдъегерей, курьеровъ и вообще проезжающихъ по ней, былъ производимъ по пяти копѣекъ ассигнаціями на каждую версту и лошадь. При семъ онъ Г. Министръ представилъ ведомость о разстояніи находящихся на той дорогѣ станцій, въ которой значить: отъ г. Старога Быхова до стан. Вьюнъ 17½ вер., отъ Вьюна до стан. Хмьлина 16½ вер., отъ Хмьлина до стан. Охотичъ 19½ вер., отъ Охотичъ до стан. Столицъ 17, отъ Столицъ до города Бобруйска 19 верстъ. (Опуб. Прав. Сен. Мая 4 дня 1837 года. (С. В.)

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ слѣдствіе ходатайства Попечителя Казанскаго Учебнаго Округа, Высочайше повелѣть соизволилъ 11 текущаго Мая: учредить при Казанскомъ Университетѣ Каедру Китайскаго языка и опредѣлить на оную, съ званіемъ Ординарнаго Профессора и съ жалованьемъ по 4,000 р. въ годъ, Архимандрита Златоустовскаго въ Москвѣ монастыря *Даніила*, обучавагося Китайскому языку въ Пекинѣ. Вмѣстѣ съ тѣмъ Господинъ Министръ Народнаго Просвѣщенія разрѣшилъ пріобрѣсти на 5,000 руб. для Казанскаго Университета собраніе Китайскихъ книгъ и рукописей, купленное Архимандритомъ Даніиломъ въ Пекинѣ.

Такимъ образомъ учреждена первая въ Россіи каедра Китайскаго языка, при Университетѣ, гдѣ уже существуютъ три каедры Восточныхъ языковъ, а именно: 1, Арабскаго и Персидскаго; 2, Турецкаго и Татарскаго; 3, Монгольскаго, и гдѣ, сверхъ того, одинъ Студентъ готовится, подъ руководствомъ Бурятскаго Ламы, въ преподавателя Тибетскаго языка. (А. В.)

Архангельскъ, 5-го Мая.

Ледъ на Двицѣ тронулся 3 ч. сего мѣсяца, при довольнономъ возвышеніи воды и рѣка почти очистилась отъ льда, но еще нѣтъ никакихъ судовъ изъ внутреннихъ губерній.

Рени (въ Бессарабіи), 1-го Апрѣля.

Съ открытія навигаціи прибыло къ здѣшнему порту по 1-е число Апрѣля подъ разными флагами пятнадцать судовъ и два кирлаша съ баластомъ. Первое прибывшее 22-го Февраля изъ Константинополя Грецкое судно *Св. Николай*, шкиперъ *Петръ Гудди*, достигло нашего порта въ 20 дней. На суда и одинъ кирлашъ погружено пшеницы и ячменя 9,605 четвертей. На одномъ кирлашѣ погружено и отправлено въ Сербію для тамошнихъ войскъ разныхъ амунничныхъ и другихъ вещей, купленныхъ въ Россіи, по приказу Князя *Милоша*, нарочно посылаемыми подрядчиками, на 145,585 р. По словамъ ихъ, не смотря на дальнее разстояніе Россіи отъ Сербіи и всея путевые для доставки расходы, покупка этихъ товаровъ, сдѣланная большею частію въ Москвѣ, выгоднѣе, нежели въ Австріи, и всѣмъ вообще купленнымъ ими Русскимъ издѣліямъ, они отдають преимущество въ прочности противъ Австрійскихъ. (К. Г.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 16-го Мая.

Слышно, что Турецкій Посланникъ при здѣшнемъ дворѣ, *Ферикъ Ахмедъ Паша* отправится на некоторое время изъ Вѣны въ отпускъ и вмѣсто

на влоściański schadzce, złożony wyłącznie z włościan Greko-Rossyyskiego wyznania bez żadnego uczestnictwa ludzi innych wyznań, i IV.) Ustanowiony tu porządek rozciągnąć w równej mierze i na starostów Greko-Unickich cerkwi. (Opubl. Maja 4-go d. 1837 roku.)

— За НАЙВЫ՚ШЫМЪ JEГО CESARSKIEY MO՚SCI rozkazem, urządzona została w guberniach: Mohilewskiej i Mińskiej pocztowa droga od miasta Starego-Bychowa prosto do Bobruyska, z wybudowaniem na niej stacyi: Wjunowskiej, Chmielińskiej, Ochotickiej i Stołpisckiej. Ponieważ nowy ten trakt nie może się poczytywać za jeneralny: przeto pieniądze prohonne, podług opinii P. Głównozarządzającego Pocztowym Departamentem, z którym się Ministerjum Spraw Wewnętrznych znosiło, powinny być płacone na tym trakcie naosnowie NAJWY՚SZYCH IMIENNYCH UKAZÓW 4 Maja 1812 i 26 Czerwca 1818 roku, po pięć kopiejek assygnacyami na wiorstę i konia. Zgadając się z opinią P. Rzeczywistego Radzcy Taynego Xięcia Golicyna, P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawiał o tém Rządzącemu Senatowi, z tém, iż w razie utwierdzenia tey opinii, azali nie podoba mu się, za przyprowadzeniem do powszechney wiadomości o pomienioney drodze, polecić, komu należy, ażeby płacenie prohonów za wożenie poczt, sztafet, feldjegrów, kuryerów i w powszechności przejeżdżających po niej było pobierane po pięć kopiejek assygnacyami na każdą wiorstę i konia. Przy czém tenże P. Minister przedstawia wiadomość o odległości znajdujących się na tey drodze stacyi, w której wyraża: od miasta Starego Bychowa do stacyi Wjun 17½ wiorst, od Wjun do stacyi Chmielina 16½ wiorst, od Chmielina do stacyi Ochoticz 19½ wiorst, od Ochotiez do stacyi Stołpiszcz 17, od Stołpiszcz do miasta Bobruyska 18 wiorst. (Op. Maja 4-go 1837 r.) (G. S.)

— CESARZ JEГО MO՚C, po przedstawieniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, na skutek starań Kuratora Kazańskiego Okręgu Szkolnego, 11-go zeszłego Maja NAJWY՚ZEY rozkazać raczył: ustanowić w Kazańskim Uniwersytecie Katedrę języka Chińskiego, i przeznaczyć na nią z tytułem zwyczajnego Profesora i z płacą po 4,000 rubli na rok, Archimandrytę Zlatoustowskiego w Moskwie Monastéru *Daniela*, który się uczył Chińskiego języka w Pekinie. Przy tém P. Minister Narodowego Oświecenia dozwolił nabyć za 5,000 rubli dla Kazańskiego Uniwersytetu zbiór Chińskich ksiązek i rękopismów, kupionych przez Archimandrytę Daniela w Pekinie.

Tym sposobem założona jest pierwsza w Rossyi katedra Chińskiego języka w Uniwersytecie, w którym się już znajdują trzy katedry języków orientalnych, a mianowicie: 1, Arabskiego i Perskiego; 2, Turckiego i Tatarskiego; 3, Mongolskiego, i gdzie oprócz tego, jeden student sposobi się, pod przewodnictwem Buratskiego Lamy, na nauczyciela języka Tybetańskiego. (G. S. P.)

Archangielsk, 5 Maja.

Dźwina puściła dnia 3 ter. mѣсяca, wśród znacznie wezbranej wody i kra zupełnie prawie przeszła, jednakże żadnych jeszcze statków niema z wewętrznych gubernij.

Reni (w Bessarabii), 1 Kwietnia.

Od rozpoczęcia się żeglugi do dnia 1-go Kwietnia wpłynęło do tutejszego portu pod różnemi banderami piętnaście okrętów i dwa kirfaszy z balastem. Pierwszy przybył 22-go Lutego z Konstantynopola Grecki okręt *S. Mikolaj*, szyper Piotr *Hudi*, wpłynął do naszego portu we 20 dni. Na okręty i jeden kirfasz naładowano pszenicy i jęczmienia 9,605 czterci. Na jednym kirfaszu naładowano i wysłano do Serbii dla tamecznego woyska różne amunicyje i inne rzeczy, zakupione w Rossyi, na rozkaz Xięcia *Milosza*, przez umyślnie przystanych liwrantów, na 145,585 r. Podług ich opowiadania, pomimo wielkiej odległości Rossyi od Serbii i wszelkich potrzebnych na drogę i transporta wydatków, zakupienia tych towarów, uczynione po większej części w Moskwie, dogodniejszy są, niżeli w Austrii, i wszystkim w powszechności kupionym w Rossyi wyrobom, oddają pierwszeństwo co do trwałości nad Austryackimi. (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 16 Maja.

Słychać, że Poseł Turcki przy tutejszym dworze, *Feryk Ahmed Basza*, oddali się z Wiednia na czas niejaki za urlopem, a na miejscu jego będzie sprawują-

его будетъ исправляющимъ дѣла Г. *Мауройени* Секретарь посольства.

— Императорско-Россійскій Посланникъ Графъ *Татищевъ* возвратился изъ Венеціи. — Выѣхалъ въ Берлинъ Прусскій Посланникъ Баронъ *Мальцанъ*. Говорятъ, что онъ получить Министерство иностранныхъ дѣлъ.

— Въ Прагѣ въ настоящемъ году будетъ 15-е собраніе Германскихъ Медиковъ и естество-испытателей, на что уже согласился Императоръ. Первое засѣданіе будетъ 18 Сентября; собраніеся разьѣдутся 26 чис.

Лембергъ, 23-го Мая.

Здѣшній Магистратъ сдѣлалъ объявленіе о и-мѣющей происходить въ Лембергѣ ярмаркѣ на шерсть съ 1 до 8 Юля. Для устройства нужныхъ палатъ и складочныхъ мѣстъ, Магистратъ отпустилъ 3,000 гульд. к. м.

— Съ восточныхъ частей нашей провинціи, мы еще не получили подробнѣйшихъ извѣстій о послѣднихъ наводненіяхъ. Извѣстно только, что 5-го Мая ужасный ураганъ сорвалъ почти всѣ плотины въ окрестностяхъ между Прутомъ и Днѣстромъ, и что въ Торри и Дорошауцъ, въ Буковинѣ на Днѣстрѣ, 65 домовъ сдѣлалось жертвою выступившей воды, причеиъ 50 чел. лишилось жизни. (G. C.)

Ф Р А Н Ц И Я.

Парижъ, 18-го Мая.

Слышно, что въ Алжирѣ предполагено учредить Африканскій институтъ на подобіе бывшаго института въ Египтѣ.

— Умершій Епископъ *Грегоръ*, завѣщалъ Французской Академіи 1,000 фр. въ награду за лучшее сочиненіе на разрѣшеніе вопроса: „Почему народы болѣе успѣвають въ искусствахъ и просвѣщеніи, чѣмъ въ практической нравственности?“

— По повелѣнію *Донъ-Карлоса*, Генералъ *Эвѣа* долженъ быть какъ узникъ посаженъ въ замкъ Санъ Грегорио; причиною сей строгой мѣры то, что онъ порицалъ предпріятіе экспедиціи въ Кастилію.

— Г. *Молѣ* сыгралъ порядочную шутку съ Доктринерами; наилучшимъ отвѣтомъ на жаркую рѣчь Г-на *Гизо*, произнесенную не давно въ Палатѣ Депутатовъ, есть амнистія. Это такое обстоятельство, которое на долгое время, а можетъ быть и на всегда, закроетъ Доктринерамъ входъ въ Кабинетъ, а вмѣстѣ продлитъ существованіе временнаго управленія нынѣшняго Министерства, и тѣмъ устроитъ какую либо новую связь между дворомъ и умбренною партией или лѣвою стороною.

— Утверждаютъ, что хотя Король давно желалъ издать амнистію и самъ предложилъ оную, однако предъ послѣднимъ смотромъ національной гвардіи, рѣшительно объявилъ, что еслибъ изъ рядовъ гвардіи раздался хотя одинъ возгласъ въ пользу амнистіи, то въ ней совершенно будетъ отказано.

— Маршалъ *Клозель* требовалъ и получилъ отъ Палаты Депутатовъ отпускъ въ свои помѣстья для поправленія разстроеннаго здоровья и по домашнимъ обстоятельствамъ, гдѣ по поводу продолжительнаго его отсутствія, дѣла нѣсколько оставлены. Между тѣмъ слышно, что въ Совѣтѣ Министровъ согласились на то, чтобы Маршала возвратитъ въ действительную службу.

— Вода на Сенѣ значительно поднялась и причинила большой вредъ, преимущественно владѣтелямъ лѣсовъ.

— Палата Депутатовъ приняла проектъ закона представляющей еще на одинъ годъ полицейскую власть жандармамъ въ осми западныхъ департаментахъ Государства. — Палата Депутатовъ производитъ совѣщанія о бюджетѣ на 1838 годъ.

— Окончаніе телеграфической депеши (напечат. въ прош. N. Лит. Вѣст.), которая прервана по причинѣ наступившей ночи, слѣдующее: „Только 30 чел. взяты въ плѣнъ и отведены въ крѣпость Бегобіи. Два пархода, 8 тринкадуръ и 1 гайолета, стоятъ противу Фунтарабіи и открыли пальбу въ сію крѣпость.“

19-го Мая.

Одна изъ газетъ уведомляетъ, что Министерство намѣрено распустить Палату въ концѣ Августа, и созвать новую 1-го ч. Декабря сего года.

— Графъ *Бонди* наименованъ Интендантомъ Королевскаго Дома.

— Коммиссія учрежденная для разсмотрѣнія прибавочнаго отпуска на 1837 по Алжирскимъ расходамъ, открыта въ прошедшее воскресенье. Президентомъ оной Г. *Пеле де ла Лозеръ*, а Г. *Пискатори* Секретаремъ. Изъ сего устройства можно навѣрное заключить, что вторая экспедиція въ Константиину не послѣдуетъ и что коммиссія уничтожить требуемую для сего сумму въ 4 миллион. фр.

— Никто *Гуссонъ* получившій за нѣсколько дней

cym interesa, P. *Мауройени*, Sekretarz poselstwa.

— *Hrabia Tatiszczew*, Posel Czarzarsko-Rossyyski, wrócił z Wenecyi. — Wyjechał Posel Pruski Baron *Maltzan*, do Berlina. Mówią, że otrzyma Ministerjum interesów zagranicznych.

— W Pradze odbędzie się tego roku piętnaste zgrupowanie niemieckich lekarzy i badaczów przyrodzenia, na co Cesarz już zezwolił. Pierwsze posiedzenie przypada dnia 18 Września; zgrupowani rozjadą się dnia 26.

Lwow, d. 23 Maja.

Ogłoszone zostało przez Magistrat tutejszy obwieszczenie o mającym się odbywać we Lwowie jarmarku na wefnę od 1 do 8 Lipca. Na urządzenie stosownej targowicy, szop i składu, wydał Magistrat 3000 złr. m. k.

— Ze wschodnich części prowincyi naszej, nie mamy jeszcze bliższych wiadomości o ostatnich wylewach wód. Dowiadujemy się tylko, że d. 5 Maja zmieszana z hurzą nawalnica, wszystkie prawie stawy w okolicy między Prutem a Dniestrem powyrwała, i że w Torry i Doroschautz, w Bukowinie nad Dniestrem, 65 domów stało się pastwą bałwanów wezbraney wody, przy czém 50 ludzi zginęło. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 18-го Maja.

Słychać, że jest zamiarem zaprowadzić w Algierze instytut afrykański, na wzór byłego instytutu w Egipcie.

— Zmarły Biskup *Gregoire*, zapisał Akademii francuzkiej 1000 franków w nagrodę za najlepsze pismo w rozwiązaniu pytania: „Dla czego czynią narody pędzcie postępy w umiejętnościach i w oświacie, aniżeli w moralności praktycznej?“

— Z rozkazu *Don Karlosa*, Jenerał *Eguia* ma być osadzony jako więzien w zamku San Gregorio; przyczyną tego zaostżenia jest, że naganiał głośno przedsięwzięcie wyprawy do Kastylii.

— Pan *Molé*, wyrzucił mistrzowskiego figla doktrynerom: najlepszą odpowiedzią na ognistą mowę Pana *Guizot*, mianą niedawno w Izbie Deputowanych, jest amnestya. Jestto okoliczność, która na długi czas, a może na zawsze, zamknie doktrynerom przystęp do gabinetu, a zarazem przedłuży trwanie prowizoryynej administracyi teraźniejszego Ministerjum, témsamém zaś przygotowuje nową jaką kombinacyą, pomiędzy dworem a tiers parti, albo lewą stroną.

— Zapewniają, że lubo Król od dawna życzył sobie dać amnestya i inicjatywa teyże od niego samego pochodzi, oświadczył jednakże przed odbyciem ostatniego przeglądu gwardyi narodowej, niezmiennie postanowienie: iż, jeżeliby z pośródka szeregow teyże gwardyi dał się słyszeć choć jeden tylko okrzyk za amnestya, że takowey nie udzieli wcale.

— Marszałek *Clauzel* zszedł i otrzymał od Izby Deputowanych urlop dla udania się do dóbr swoich, w celu poratowania nadwątлонego zdrowia i uregulowania swych domowych interesów, z powodu długiey nieobecności jego w kraju, nieco zaniedbanych. Tymczasem słychać, że na Radzie Ministrów zgodzono się na to, aby rzeczonego Marszałka do czynney służby przywrócić.

— Woda na Sekwanie wezbrała nadzwyczajnie i zrzuciła wiele szkody, mianowicie drwalom.

— Izba Deputowanych przyjęła projekt do prawa, nadający jeszcze na rok jeden, władzę sądownictwa policyynego żandarmeryi, w osmiu zachodnich Departamentach państwa. — Izba Deputowanych naradza się nad budżetem na rok 1838.

— Koniec depeszy telegraficznej, (umieszczoney w ostat. N. Kur. Lit.), która dla zapadnienia nocy przерванą była, jest następujący: „Tylko 30 jeńców wzięto w niewolę i odprowadzono do twierdzy Behobiah. Dwa statki parowe, 8 trynkadur i 1 galiota, stoją naprzeciw Funtarabia i rozpoczęły strzelanie do tey twierdzy.“

Dnia 19.

Jedna z gazet donosi za rzecz nieuległą wątpliwości, że jest zamiarem Ministerjum rozwiązać Izbę z końcem Sierpnia, a nową zwołać na d. 1 Grudnia b. r.

— *Hrabia Bondy*, został mianowany intendentem listy cywilney.

— Kommissya, wyznaczona do rozpoznania kredytów dodatkowych za rok 1837 co do wydatków algierskich, otwartą została zeszłey niedzieli. Pan *Pelet de la Lozère* jest jey Prezesem, a Pan *Piscatory* Sekretarzem. Z jey organizacyi można z pewnością przewidywać, że nie będzie miała miejsca druga wyprawa do Konstantyny, i że Kommissya wykreśli żądany na to funduszwilności 4 mill. franków.

— Niejaki *Husson*, który przed kilka dniami na

посредствомъ амнистии свободу, вчера по приказанію Префекта Полиціи, снова заключенъ. Причина сего заключенія не извѣстна.

— Жур. *Bon Sens* пишетъ: Генераль *Бюжо* увѣдомилъ Военнаго Министра, что представленія сдѣланныя *Абдель-Кадеру* Генераломъ *Дамремономъ*, лишають всякой надежды заключить съ нимъ договоры; ибо онъ объявляетъ неограниченныя требованія. Генераль *Бюжо* вопреки приказаніямъ Генераль-Губернатора, хочетъ вновь начать войну.

— Увѣдомляютъ изъ Эстеллы отъ 10 ч. с. м. слѣдующее: „Карлисты учредили здѣсь четыре особенныя темницы, для четырехъ особенныхъ разрядовъ, т. е. для пойманныхъ своихъ дезертеровъ, для перевозящихъ контрабанды, для подозрѣваемыхъ въ либеральномъ образѣ мыслей и неимѣющихъ возможности уплатить огромныхъ денежныхъ пеней, наложенныхъ на нихъ, напоследокъ для бѣдныхъ крестьянъ за небольшія преступленія. Для духовенства нѣтъ тюремъ. Здѣсь находится ихъ около 400, и они ежедневно получаютъ значительное пособіе и продовольствіе.“

— *Мониторъ* сегодня публикуетъ слѣдующія телеграфическія депеши: *Байонна 17 Мая, 10½ часова сегора.* „Ирунь сегодня въ первомъ часу взята. Въ то время, когда редута сдалась, Полковникъ *Арбутоузъ* ворвался въ городъ. Напрасно ему сопротивлялись; городъ ограбленъ, 400 плѣнныхъ находятся подъ надзоромъ Англійскихъ Офицеровъ въ ратушѣ и 200 другихъ заключены штыками. *Эвансъ* вслѣски старался прекратить кровопролитіе; онъ дѣйствовалъ благородно и похвально. Христианскіе имѣютъ 150 ранеными, изъ коихъ 40 находится на Французской границѣ. Войска теперь сдѣлають нападенье на Фуэнтарабію, которая заперта.“ — *Байонна 18 Мая, 3 часа по полудни.* „Фуэнтарабія безъ всякаго сопротивленія сдалась. Гарнизонъ состоялъ изъ 300 чел. и вооруженныхъ крестьянъ.“

— Сегодня получены по телеграфу извѣстія объ Инфантѣ *Донъ-Себастьянѣ*. 18-го ч. при Эшарри въ направленіи къ Арагоніи онъ перешелъ чрезъ Аргу. Корпусъ его, какъ слышно, состоитъ изъ 18—20 баталіоновъ и по крайней мѣрѣ изъ 10 эскадроновъ. Вѣроятно теперь произойдетъ сраженіе между симъ корпусомъ и корпусомъ Генерала *Иррибарена*.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 15 Мая: „Карлисты распространяють слухъ, что возвращеніе Инфанта *Донъ-Себастьяна* имѣетъ связь съ движеніемъ *Кабреры*; но горадо вѣроятнѣе, что онъ избѣгаетъ сраженія съ неприятелемъ въ превосходномъ числѣ. Войско Инфанта простирается отъ 14—15,000 пѣхоты, 1,000 конницы и 6 пушекъ и увѣрять, что онъ отправится въ Лодозу. *Эспартеро*, какъ слышно, получилъ приказаніе тотчасъ въ Санъ-Себастьянъ вступить на корабли нѣсколькимъ баталіонамъ, которые отъ Кастро и Сантандера воспрепятствуютъ экспедиціи Инфанта.“

— Испанскіе векселя сегодня держались на 27¼— $\frac{1}{2}$ не смотря на то, что кромѣ благопріятныхъ телеграфическихъ депешъ, распространился слухъ что племянникъ *Г. Мендизабалъ* привезъ торговый договоръ съ Англіею, подписанный Королевою и одобренный Лордомъ *Пальмерстономъ*. Этотъ трактатъ, какъ говорятъ, долженъ служить залогомъ для займа 250 милл. реаловъ. Знающіе это дѣло утверждаютъ, что Лордъ *Пальмерстонъ* уврѣненъ въ благосклонномъ пріемѣ сего договора Парламентомъ. Заемъ долженъ служить къ покрытію военныхъ издержекъ и къ уплатѣ жалованья и, какъ слышно, будетъ послана въ Испанію коммиссія, для наблюденія, за тратою денегъ. Сегодня говорили, что Генераль *Вальдесъ* назначенъ Президентомъ этой коммиссіи.

20-го Мал.

Герцогъ *Шоазель* отправился для встрѣчи на границѣ Ея Кор. Выс. Принцессы *Елены*.

— Послѣ нѣкоторыхъ пріиній Палата приняла проектъ закона, по которому назначается обратитъ для прогулочной площади мѣсто, на которомъ стоялъ прежде Архіепископскій дворецъ, нѣкогда разрушенный чернію. — Сегодня Палата Депутатовъ занималась поступившими къ ней прошеніями. Изъ нихъ одно, поданное какою то *Г-жею Пупретъ-де-Мошампъ*, называющею себя издательницею жур. подъ загл.: *Gazette des Femmes*, всѣхъ разсмѣшило. Просительница требовала уничтоженія статьи 213 гражданскаго кодекса, такого содержанія: „Мужъ обязанъ имѣть надъ женою попечительство а жена повиновеніе къ своему супругу.“ *Г-жа Пупретъ* въ своемъ прошеніи доказывала такъ: „Ст. 212 гражданскаго закона опредѣляетъ, что супруги обязаны другъ къ другу взаимною вѣрностію, пособіемъ и помощію. *Взаимно!* понимаете Господа? По сему, одинъ въ отношеніи другаго, не имѣетъ ни одной такой обязанности,

мocy amnestyi odzyskał wolność, wczora na doniesienie Prefekta Policyi znowu aresztowany został. Przyczyna tego środka nie jest wiadomą.

— Dziennik *Bon Sens* mówi: Jenerał *Bugeaud* donosił Ministrowi wojny, że przedłożenia, przez Jenerała *Darmemont*, uczynione *Abdel Kaderowi*, wszelką nadzieję zawarcia z nim układów zniszczyły: gdyż ten żądania swoje rości bez żadnego umiarkowania. Jenerał *Bugeaud*, pomimo przeciwnych rozkazów Jenerała Gubernatora, chce na nowo wojnę rozpocząć.

— Donoszą z Estelli pod d. 10 b. m. co następuje: „Karoliści założyli tu cztery osobne więzienia dla czterech oddzielnych kategorii, to jest: na ujętych zbiegów swoich, na kontrabandzistów, na podeyrzanych o liberalny sposób myślenia, a nie będących w możności zapłacić ogromnych kar pieniężnych, jakie na nich nałożono, narazcie na ubogich wieśniaków za małe przewinienia. Dla duchownych nie ma więzienia. Jest ich tu około 400, którzy codziennie otrzymują znaczne wsparcie i racye żywności.“

— *Monitor* ogłasza dzisiaj następujące depeze telegraficzne: *Bajonna 17 Maja o pół do 11-tej wieczorem.* „Irun wzięto dzisiaj o godzinie 1. W chwili, kiedy reduta kapitulowała, dostał się Półkownik *Arbutnot* przez zręczny i śmiały obrót do miasta, wybiwszy bramę petardą. Opór nie ustawał, ale na nic się nie przydał; zrabowano miasto; 400 jeńców zamknięto w ratuszu, gdzie strzegli ich oficerowie angielscy, z orężem w rękę, a 200 innych zaktuto baguetami. *Evans* dokładał wszelkich usiłowań, aby zapobiedz dalszemu krwi rozlewowi; jego znalezienie się było piękne i szlachetne. Krystyniści mają 150 ranionych, z których 40 znajduje się na granicy francuzkiej. Wojsko lądowe uderzy teraz na Fuentarabia, które jest ze wszech stron zamknięte.“ — *Bajonna 18 Maja, o godzinie 3 z południa.* „Fuentarabia poddała się o godzinie 12 bez żadnego oporu. Załoga składała się blisko z 300 żołnierzy i uzbrojonych wieśniaków.“

— Dziś po południu, otrzymano tu nareszcie drogą telegraficzną wiadomość o Infancie *D. Sebastian*. Przeszedł on przez Argę dnia 18 spod Echarry, w kierunku do Arragonii. Jego korpus ma się składać z 18 do 20 batalionów, piechoty i najmniej 10 szwadronów jazdy. Zdaje się, że teraz przyydzie do bitwy między tymże korpusem a Jenerałem *Irribarren*.

— Piszą z Bajonny pod d. 15 Maja: „Karoliści rozgłaszają, że odwrót Infanta *D. Sebastian* jest w związku z poruszeniami *Cabrery*; więcej jednak jest podobieństwa, iż będzie unikał stanowczych walki z nieprzyjacielem co do liczby przeważniejszym. Infant nie ma więcej, jak 14 do 15 tysięcy piechoty, tysięcy jazdy i 6 armat. Zapewniają, że udał się do Lodosa. *Espartero* miał wydać rozkazy, ażeby natychmiast w San Sebastianie wsiadło na okręty kilka batalionów, które od strony Кастро i Santander, będą przeszkadzały działaniom Infanta.“

— Pomimo pomyslnych doniesień, stanęły dziś papiery hiszpańskie na 27¼— $\frac{1}{2}$. Mówiono, że synowiec Pana *Mendizabal* przybył z traktatem handlowym, w Londynie zawartym, już przez Królową podpisanym i przez Lorda *Palmerston* przyjętym. Ten traktat będzie służył za rękojmią pożyczki, 250 millionów realów (100 mill. zł. pol.) wynoszącej. Osoby rzeczy świadome, zapewniają, że Lord *Palmerston* nie wątpił o zatwierdzeniu tego traktatu przez parlament. Pożyczona summa nie może być inaczej użyta tylko na żołd dla wojska i na zapłacenie prowizyi od długu krajowego, dla dopilnowania czego ma bydź ustanowiona oddzielna kommissya, pod przewodnictwem Jenerała *Valdes*.

Dnia 20.

Xiążę *Choiseul*, wyjechał dla przyjęcia na granicy *J. K. W.* Xiężniczki *Heleny*.

— Izba Parów przyjęła po niejakiach rozprawach, projekt do prawa, pozwalający użyć na plac publicznego spaceru, miejsce po gmachu Arcy-Biskupim, dawniej przez pospólstwo rozwalonym. — Izba deputowanych zajmowała się dziś petycjami do niej podanemi. Z tych jedna, podana przez nie jaką *Madame Poutret de Mauchamps*, mieniącą się redaktorką pisma p. t. *Gazette des Femmes*, pobudziła wszystkich do śmiechu. Prosząca domagała się zniesienia artykułu 213 kodexu cywilnego, brzmiącego w słowach: „Mąż winien swej żonie opiekę, a żona posłuszeństwo mężowi swemu.“ Pani *Poutret* dowodziła w swej petycyi takim sposobem: „Artykuł 212 prawa cywilnego stanowi, że małżonkowie winni sobie nawzajem wierność, pomoc, ratunek. *Nawzajem!* czy rozumiecie to Panowie? Według tego więc, jedno względem drugiego nie ma żadnej takiej powinności, do jakiejby drugie obowiązujące nie było. Z tego prawdziwego stanowiska zapatru-

какой бы ни был подверженъ другой. Съ сей точки смотря на ходъ дѣла, нельзя не замѣтить, что статья 213 странна и стоитъ того, чтобъ ее уничтожить, ибо въ ней сказано, что только жена мужу а не мужъ женѣ долженъ повиноваться. Когда прочтено прошение, взоры всѣхъ обратились на галерею, ибо знали что просительница находилась между слушателями, чтобы увѣрится лично на счетъ успѣха своего представленія. Можно догадаться, что обыкновеннымъ порядкомъ оно отвергнуто.

— Прибылъ сюда Посланникъ нашъ въ Мадридъ Г. *Латуръ-Мобурезъ*.

— Короля и Королевы Бельгійскихъ ожидаютъ въ Нѣльи 25-го ч. с. м.

— Полученная вчера депеша о движеніяхъ Инфанта *Донъ-Себастьяна*, слѣдующаго содержанія: „*Байонна 19 Мая*. Двадцать Карлистскихъ баталіоновъ и 12 эскадроновъ, 18-го ч. перешли при Ешари чрезъ Аргу въ направленіи къ Аррагоніи. Сія экспедиція стоитъ противу Генерала *Иррибаррена*, который съ 12 баталіонами и 600 чел. конницы выступилъ изъ Пуэнта ла Рейна. Теперь безъ сомнѣнія будетъ дано сраженіе. Карлистскій авангардъ въ тотъ же день около полудня находился въ Ноайнѣ, гдѣ сходится дорога изъ Тудела и Сангвеса.“

— Испанскія ассигнаціи изъ 27½ понизились сегодня на 26½ по причинѣ молвы, что Карлисты побѣдили Генерала *Ораа*. Съ другой стороны говорили о побѣдѣ одержанной надъ Карлистами Генераломъ *Иррибарреномъ*. Эти донесенія кажется единственно выдуманъ для спекуляціи.

Барселона, 11-го Мая.

Здѣсь происходитъ ужасная тревога, и всѣ опасаются слѣдствій, какимъ можетъ подвергнуться городъ и его жители. Парадная площадь, цитадель, крѣпость Монжуи и Рамбла — все уставлено пушками, а въ каждомъ углѣ улицы стоитъ въ готовности орудіе. Вчера разстрѣленъ мятежникъ *Ксандеро*, для чего стояло подъ ружьемъ около 14,000 чел. а между тѣмъ опасались, чтобъ его не освободили. Перекупщицы не переставали въ продолженіе всей казни насмѣхаться надъ Офицерами и солдатами угрожая имъ ищеніемъ. Съ другой стороны оставляютъ Барселону многие молодые люди и ремесленники, отправляясь къ мятежникамъ въ Таррагоніи и Реусѣ. Хотя Парено уведомляетъ что въ обоихъ сихъ городахъ господствуетъ спокойствіе, впрочемъ извѣстно настоящее положеніе дѣлъ, а послѣдняя прокламація временнаго правленія Каталоніи даетъ ясное понятіе объ истинномъ положеніи сей страны. Самъ Парено впрочемъ въ опасности. Ему извѣстно, что Барселонскіе жители не преминутъ отмстить за пролитую кровь 360 убитыхъ или раненыхъ Барселонцевъ, такъ что по необходимости, городъ долженъ быть безпрестанно вооруженъ пушками, ибо при малѣйшей перемѣнѣ, должно опасаться самыхъ жадкихъ послѣдствій. Улицы города такъ опустѣли, что рѣдко гдѣ встрѣтить можно человѣка; всѣ лавки и заводы закрыты.

Страсбургъ, 19-го Мая.

Сегодня представлены здѣшнему суду тѣ изъ соучастниковъ покушенія Принца Людвига Наполеона, которые прежде скрылись за границу, потомъ явились добровольно. По допросѣ свидѣтелей, по выслушаніи доклада Прокурора и защитеній Адвокатовъ въ пользу явившихся подсудимыхъ, судъ присяжныхъ заключилъ, что они невинны; въ слѣдствіе чего, тотчасъ всѣ освобождены. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 20-го Мая.

Такъ какъ либеральные журналы упрекаютъ безпрестанно газету *Times* въ недостаткѣ вѣротерпимости, то она въ защиту свою напечатала обширную статью, въ которой утверждаетъ, что она возстаетъ не противъ Римско-Католическаго исповѣданія, но противъ политическаго стремленія Римской церкви.

— Адмиралъ *Гелькетъ* на кораблѣ *Корнваллисъ* отправится для принятія начальства въ Вестъ-Индіи, Адмиралъ же *Стопфордъ* на кораблѣ *Принцесса Шарлотта* съ тою же цѣлю въ Средиземное море.

— Графъ *Грей* имѣлъ недавно съ Королемъ совѣщаніе, всѣ политики различно думаютъ о томъ, чтобы это могло значить.

— На дняхъ умерла здѣсь Мистрисъ *Локгартъ*, дочь Валтеръ-Скотта, которая была въ замужествѣ за книгопродавцемъ Локгартомъ.

— 16-го ч. пущены два аэростата, одинъ принадлежащій Г-ну *Грину*, другой Г-жѣ *Грагамъ*. Въ первомъ находилось 10 особъ и между прочими Баронъ *Мальтицъ*. Онъ взлетѣлъ на воздухъ въ 6½ час. вечеромъ и спустился въ 7 час. 35 мин. въ разстояніи 26 Англійскихъ миль отъ Лондона. Аэростатъ

сякъ на станъ речу, нѣможно заперечь, że artykuł 213 jest dziwny i zasługuje na opuszczenie, ponieważ stanowi, że tylko żona mężowi, nie zaś mąż żonie, jest winien posłuszeństwo, co wyraźną sprzeczność z poprzedzającym stanowi artykułem.“ Gdy sprawozdawca odczytał prośbę, wszystkich oczy zwróciły się na galeryę: wiadano bowiem, że suplikantka znajdowała się między arbitrami, aby osobiście przekonać się o skutku swego podania. Można się domyślać, że przystąpieniem do dziennego porządku, zostało usunięte.

— Przybył do tutejszej stolicy Poseł nasz w Madrycie, Hr. *Latour-Maubourg*.

— Król i Królowa Belgów, są spodzewani dnia 25 b. m. w Neuilly.

— Otrzymaana dnia wczorajszego depesza o poruszeniach Infanta *D. Sebastian*, jest tey osnowy: „*Bajonna, 19 Maja*. Dwadzieścia batalionów i 12 szwadronów Karolistowskich, przepawiły się d. 18 pod Echarri przez Argę, w kierunku do Arragonii. Ta wyprawa stoi naprzeciw Jenerała *Irribarren*, który w 12 batalionów i 600 jazdy, wyruszył z Puenta la Reyna. Do bitwy przystać teraz musi. Przednia straż Karolistów znajdowała się tegoż dnia około południa w Noain, gdzie się schodzą drogi z Tudela i Sanguesa.“

— Papiery hiszpańskie z 27½ spadły dziś na 26½ z powodu wieści, że Karoliści pobili Jenerała *Oraa*. Z drugiej strony mówiono o zwycięstwie, odniesionem nad Karolistami przez Jenerała *Irribarren*. Sąto, jak się zdaje, doniesienia dla spekulacyi zmyślane.

Barcellona, 11 Maja.

Panuje tu jak największa trwoga, z obawy niebezpieczeństwa, jakie czeka miasto i jego mieszkańców. Place parady, cytadella, warownia Montjouy i Rambla, wszystko to osadzone armatami, a na każdym rogu ulicy stoi w pogotowiu działo. Wczora rozstrzelano buntownika *Xanderó*, w którymto celu było zebranych do 14,000 ludzi pod bronią, a przecieź lęcano się, aby nie chciano go oswobodzić. Przekupki nie przestawały w ciągu całej eksekucyi wyszydzać oficerów i żołnierzy i grozić im zemstą. Z drugiej strony, wynosi się z Barcellona mnóstwo młodych ludzi i rzemieślników, udając się do powstańców w Tarragonie i Reus. Pareno donosi wprawdzie o panującej w obudwóch miastach spokojności, wiadomo jednakże, jak w istocie rzeczy stoją, a ostatnia odezwa tymczasowego Rządu Katalonii, da najlepsze wyobrażenie względem prawdziwego położenia kraju. Sam Pareno nie jest zresztą bez obawy. Wie on, że Barcellończykowie nie zostaną bez pomśczenia się rozlaney krwi 360 zabitych lub ranionych Barcellończyków, tak, iż wypada, aby miasto było bezustannie najeżone armatami, przy najmniejszej albowiem zmianie, najsmutniejszych lękać się należy wypadków. Ulice miasta tak są opustoszałe i bezludne, iż rzadko na której zobaczyć można człowieka; sklepy wszystkie i fabryki zamknięto zupełnie.

Strażburg, 19-го Мая.

Dnia dzisiejszego stawiono przed tutejszym sądem tych spółników zamachu Xięcia Ludwika *Napoleona*, którzy, uszedłszy naprzód za granicę, stawili się potem dobrowolnie. Po wysłuchaniu świadków, wniosków prokuratora i obron adwokatów, za obwinionemi stawiających, wyrzekł Sąd przysięgłych, że są niewinni, w skutku czego, wszyscy zaraz na wolność puszczeni zostali. (G. C.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондон, дня 20-го Мая.

Понieważ dzienniki liberalne zarzucają nieustannie gazecie *Times* nietolerancją, ta więc broniąc się umieściła dziś artykuł obszerny, w którym twierdzi, że powstaje, nie przeciwko religii katolickiej, ale przeciwko dążności politycznej kościoła Rzymskiego.

— Admirał *Halkett* popłynie na okręcie *Cornwallis*, dla objęcia dowództwa w Indyach Zachodnich; Admirał zaś *Stopford* na okręcie *Princess-Charlotte* w tymże samym celu na morze Śródziemne.

— Hrabia *Grey* miał niedawno konferencyę z Królem; wszyscy politycy łamią sobie głowy, coby to znaczyć miało.

— W tych dniach umarła Mrs. *Lockhart*, córka *Walter-Skotta*, która była zaślubiona Księgarzowi *Lockhart*.

— Dnia 16 puszczono na powietrze dwa balony, to jest jeden należący do Pana *Green*, drugi do Pani *Graham*. W pierwszym znajdowało się aż 10 osób, między którymi Baron *Maltitz*. Wzbił się on w powietrze o godzinie w pół do siódmej wieczorem, a spadł

татъ Г-жи *Грагамъ* поднялся въ 7 часовъ 40 мин. На этотъ разъ въ лодку послѣдней взята обезьяна Жакопо, которую пустили съ нѣкоторой высоты съ парашютомъ.

— Графъ *Поццо-ди-Борго* отправился чрезъ Дувръ въ Парижъ и Германію.

— *Times* сообщаетъ слухъ, что между Министрами происходитъ недоразумѣніе, почему нѣкоторые изъ нихъ совещаются съ Графомъ *Греельмъ*, на счетъ преобразованія нынѣшняго Кабинета. Притомъ газета сія предостерегаетъ Торіевъ, чтобы они были осторожны.

— Въ Рио-Жанейро продано недавно съ публичнаго торга значительное количество чая разведеннаго въ ботаническомъ саду въ Логоа де Фрейтасъ. Это самое лучшее доказательство, что въ Бразиліи съ пользою можно заниматься воздѣлываніемъ чая. (G. C.)

Г Е Р М А Н І Я.

Гамбургъ, 22-го Мая.

Королевско-Саксонскій Посолъ при Императорско-Россійскомъ Дворѣ, Баронъ *Литцероде*, прибылъ сюда и остается постоянно въ Вандсбекѣ. Этотъ дипломатъ, личными достоинствами заслужившій уваженіе Императора и всеобщую признательность, воспользуется шестимѣсячнымъ отпускомъ, чтобы отправиться въ Дрезденъ. (A.P.S.Z.)

Д А Н І Я.

Копенгагенъ, 20-го Мая.

Сегоднешній бюллетень о состояніи здоровья Короля, пишетъ: „Такъ какъ Е. Велич. постоянно выздоравливаетъ и ожидаетъ только теплой погоды, чтобы насладиться весенними днями, по сему бюллетени не будутъ болѣе выходить.“ (A.P.S.Z.)

И С П А Н І Я.

Мадридъ, 10-го Мая.

Кортесы занимаются разсмотрѣніемъ проекта закона о маюратахъ.

— Говорятъ, что Генераль *Ораа* представилъ Правительству необходимость возвратитъ изъ заточенія бригадира *Нарваеса*, во вниманіи, что онъ при настоящемъ положеніи Государства, можетъ быть весьма полезнымъ.

— *Донъ-Карлосъ* будто издалъ слѣдующую прокламацію: „Испанцы! Когда при кончинѣ моего брата, коварные и хитрые люди привели васъ на ложный путь политическихъ мнѣній и произвели междоусобную войну, отъ коей потеряли вы столько печальныхъ послѣдствій, я ни на минуту не колебался явиться посреди васъ, полагая, что одно мое присутствіе остановитъ кровопролитіе и что никто не посмѣетъ оспаривать у меня права на престолъ предковъ моихъ. Трехъ-лѣтніе опыты во время войны, увѣрили меня, что престолъ не можетъ быть упроченъ, если Монархъ не проникнуть духомъ терпимости и миролюбія. Эта мысль заставила меня составить законы, которые я готовъ даровать вамъ, и въ которыхъ ваши политическія права, какъ то, свобода вѣроисповѣданій и политическихъ мнѣній будутъ упрочены и постановлена свобода книгопечатанія. Вотъ кажется единственная мѣра, которою я прекращу ваше бѣдствіе, столь давно потрясающее отеческое мое сердце. Вы на дѣль узнали, сколь обманчивы обещанія мятежнаго правленія, которыми оно привлекаетъ васъ подъ свои штандары; ложь, бѣдствіе и жалкая расточительность, все это соединилось для вашего несчастія и пагубы. И такъ приближьтесь ко мнѣ, вы будете имѣть счастливую судьбу, вы будете свободными, ибо въ такомъ духѣ получите законы; я желаю вашего счастья, и все опустошенія и бѣдствія причиненныя въ теченіе 3-хъ лѣтъ, предаю вѣчному забвенію. Данъ въ Эстеллѣ 10 Мая 1837 г. — Я Король.“ (G. C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 2-го Мая.

Англійскій курьеръ прибылъ изъ Лондона. Лордъ *Понсомби* рѣшительно здѣсь останется. Г. *Уркартъ* получилъ приказаніе отправиться въ Лондонъ, чтобы оправдаться въ своемъ поступкѣ касательно Лорда *Понсомби*. Онъ исполняетъ повелѣніе. О пособіи Турецкому флоту заключены новые договоры. Кажется, что при томъ войско на немъ будетъ увеличено. Для соблюденія порядка во время отсутствія Султана изданы строгія повелѣнія. Между прочимъ жители столицы, Турецкіе подданные, до возвращенія Его Высочества не должны перевозить на лѣтнія дачи въ окрестностяхъ Константинополя! Иностранцы Посланники по большій части готовятся выѣхать изъ города, чтобы провести лѣто въ Вуюкдербъ; но по причинѣ свирѣпствующей заразы во многихъ мѣстахъ

o godzinie 7 minucie 55 w odległości 26 mil angielskich od Londynu. Balon Pani *Graham* wzbił się dopiero o godzinie 7 minucie 40. Tym razem wzięto w jego łódkę małą, znaną pod nazwiskiem *Jacopo*, którą w pewney wysokości ze spadochronem puszczono.

— Hrabia *Pozzo di Borgo*, wyjechał przez Dover do Paryża i Niemiec.

— *Times* donosi o pogłosce, że zachodzi między ministrami nieporozumienie, z powodu którego, kilku z nich naradza się z Hr. *Grey*, względem modyfikacyi dotychczasowego gabinetu. Przytém ostrzega też gazeta *Torysów*, aby się mieli na baczności.

— W Rio-Janeiro przedano niedawno przez licytacją publiczną, znaczną partją herbaty hodowanej w ogrodzie botanicznym w Logoa de Freitas. Jestto najlepszym dowodem, że w Brazylii można z korzyścią zajmować się uprawą herbaty. (G. C.)

Н І Е М С К У.

Hamburg, 22-go Maja.

Posel Kr. Saski przy Cesarско-Rossyyskim dworze, Baron *Lützerode* tu przybył i znajduje się teraz w Wandsbeck. Dyplomatyk ten, którego znakomite przymioty, zjednały osobisty szacunek Cesarza i powszechne poważenie, korzystając z półrocznego urlopu udaje się do Drezn. (A.P.S.Z.)

Д А Н І А.

Kopenhaga, 20-go Maja.

Wydaty dzisiaj biuletyn o zdrowiu J. K. Mości jest w tych słowach: „Ponieważ zdrowie Króla coraz się polepsza i J. K. Mość oczekuje tylko cieplejszych dni, ażeby mógł używać powietrza wiosennego, zatem ogłoszono, iż nadal biuletyny niebędą zupełnie wydawane.“ (A.P.S.Z.)

Н І С З П А Н І А.

Madryt, dnia 10 Maja.

Kortezy zajmują się rozbiorem projektu do prawa o majoratach.

— Mówią, że Jenerał *Oraa* przedstawił Rządowi potrzebę, aby odwołać z wygnania brygadiera *Narvaez*, ze względu, że ten w teraźniejszem położeniu krajówem wielce użytecznym być może.

— *Don Karlos* miał wydać proklamacyą w tych słowach: „Hiszpani! Gdy przy śmierci mego brata, chytry i podstępni ludzie skierowali was na błędną drogę mniemań politycznych, i sprowadzili wojnę domową, z której tyle smutnych skutków na was spłynęło, nie wahałem się ani na chwilę stanąć między wami. Sądziłem, iż sama moja przytomność wstrzyma krwi rozlew, i że się nie znajdzie taki, co by śmiał zaprzeczać mi praw do tronu przodków moich. Trzy lata wojny i doświadczenia dały mi poznać, że tron nie może być ugruntowany, jeżeli Monarcha nie jest przejęty duchem tolerancyi i pojednania. To przekonanie naprowadziło mię do ułożenia księgi praw, które wam nadać gotów jestem; a w których wasze polityczne prawa, jako to: wolność wyznań religijnych i mniemań politycznych zapewnioną, a wolność druku ugruntowaną będzie. Ten jest jedyny sposób, podług mego przekonania, którym waszey nędzy koniec położę, a nad którą moje oycowskie serce boleje oddawna. Wiecie z doświadczenia, jak zwodnicze są obietnice Rządu uzurpacyjnego, któremi was pod swoje chorągwie zwabia; kłamstwo, nędza i niecna rozrzutność, wszystko to się połączyło na wasze nieszczęście i zgubę. Zgromadźcie się więc około mnie, a szczęśliwym będziecie los wasz; bądźcie wolnymi, w takimże duchu otrzymacie prawa; bo ja chcę waszego szczęścia, i wszystkie zaszczyty w tych 3 latach spustoszenia i nieszczęścia w wieczney niepamięci zagrzebać pragnę. — Dano w Estella, dnia 10 Maja 1837 r. — Ja Król.“ (G. C.)

Т у р ц ы я.

Konstantynopol, d. 2 Maja.

Goniec Angielski z Londynu tu przybył. Lord *Ponsonby* dopiero stanowczo tu pozostanie. P. *Urquhart* otrzymał rozkaz udać się do Londynu, dla usprawiedliwienia się ze swego postępku przeciwko Lordowi *Ponsonby*. Został on postuszny temu rozkazowi. Względem opatrzenia floty Turецkiej, zawarte zostały nowe układy. Zdaje się podług tego, iż siła znacznie ma być powiększoną. Do zachowania w stolicy spokoyności podczas nieobecności Suлтана (jak doniesiono) wydane zostały najsurowsze rozkazy. Między innymi, mieszkańcy stolicy, o ile są poddanymi Турецкими, przed powrotem Jego Wys. niemają przeność się do letnich swych pomieszkań w okolicach Konstantynopola! Rozmaici Posłowie zagraniczni przygotowują się do opuszczenia stolicy dla przepędzenia lata w Bu-

на берегахъ Азиатскихъ и Европейскихъ должно отказать отъ веселыхъ обществъ. Такъ рѣшился Австрійскій Интернуцій отпрвиться для прогулки въ Бруссу, чтобы взойти на Олимпъ, находящійся на четыре часа пути отъ сего города; но зараза свирѣпствующая въ Бруссѣ разстроила его планъ. Даже здѣсь, гдѣ мы почитали себя свободными отъ сего бича, послѣ Греческой Пасхи зараза появилась и распространяется. Жертвою оной на дняхъ скончался девятнадцатилѣтній сынъ одного Австрійскаго почтового чиновника; неутѣнный отецъ въ теченіи нѣсколькихъ мѣсяцевъ лишился уже двухъ. Нѣкоторыя дамы дипломатическаго корпуса намѣрены провѣсти лѣто на островахъ Принца, извѣстныхъ по здоровому своему климату, въ Мраморномъ морѣ.

— Большая дѣятельность господствуетъ въ гостиницѣ Англійскаго Посланника. Лордъ *Ponsonby* нѣсколько уже дней занимается до глубокой ночи. Говорятъ, что онъ сочиняетъ обвиненіе противъ *Urquarta*. Сверхъ того онъ имѣетъ записки, которыя послужатъ къ оправданію его касательно дѣла *Bella*. Кажется *Urquartъ* хочетъ возбудить презрѣніе къ Лорду *Ponsonby* въ Англійскихъ купцахъ, за то, что онъ измѣнилъ ихъ интересамъ и выдалъ *Г. Белья*. Лордъ *Ponsonby* хочетъ доказать противное и опровергнуть обвиненіе *Urquarta*. *Urquartъ* кажется опять воспользовался ослѣпленіемъ *Г. Белья*, чтобы дать поводъ къ возобновленію предприятия, которое не было бы удачею, какъ и предприятие *Виксема*, потому, что здѣсь всѣ говорятъ о томъ открыто, и потому Русское Правительство приметъ нужныя мѣры, чтобы у *Г. Белья* отбить охоту къ занятіямъ, которыя онъ исполняетъ съ такимъ упорствомъ. (A.P.S.Z.)

А ф р и к а. Оранъ, 17-го Мая.

Войско дѣйствующей дивизіи получило приказаніе быть въ готовности къ экспедиціи, имѣющей продолжаться 20 дней. На счетъ пути, куда должна обратиться сія колонна ничего не извѣстно; впрочемъ полагаютъ, что она напередъ отправится на западъ для разрушенія укрѣпленій лагеря при Тафинѣ, откуда пойдетъ въ Тремеценъ. *Абдель-Кадеръ* находится въ окрестностяхъ Маскары. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ Булопи жила бѣдная старуха, на чердакѣ, въ въ крайней нищетѣ. У ней былъ одинъ стулъ и старая перина. Старуха захворала, и добрый хозяинъ дома хотѣлъ доставить ей удобное помѣщеніе въ третьемъ этажѣ, изъ милосердія и состраданія. Старуха не могла ходить, и ее надобно было перенести на перинѣ. Едва подняли перину, какъ наружная обшивка прорвалась и посыпался золотой дождь изъ наполеондоревъ. Жадная старуха тотчасъ излечилась, встала и начала собирать свои сокровища. Скупость лечитъ лучше и скорѣе медиковъ. Въ перинѣ было зачато золота болѣе чѣмъ на 50,000 франковъ.

— Въ анбарахъ Бирмингамскаго заведенія транспортовъ, года два уже лежалъ большой ящикъ съ надписью: „*Бумажныя ткани, которыя должны быть выданы по востребованію Французскому путешественнику Г. Жакобу.*“ Путешественникъ не являлся; между тѣмъ ящикъ издавалъ несносный запахъ; наконецъ его рѣшились вскрыть и нашли тамъ уже совсѣмъ истлѣвшій трупъ. Полагаютъ, что это тѣло одного Ливерпульскаго банкира, который за два года предъ тѣмъ пропалъ безъ вѣсти, и въ слѣдъ за тѣмъ на тамошней биржѣ появилось множество акцентуваннаго имъ векселей. По всей вѣроятности, его принудили силою подписать эти векселя и потомъ умертвили, чтобы скрыть слѣды преступленія.

— Въ теченіе 1836 года во Франціи учреждено 87 Сохранихъ кассъ (*Caisses d'épargne*). Нынѣ число этихъ полезныхъ заведеній, въ которыхъ простой народъ можетъ вносить самыя малыя суммы, получающія съ нихъ по 3 процента, простирается до двухъ сотъ. Капиталъ, внесенный ими въ Государственное Казначейство, которое платитъ имъ по 4 проц. составляетъ уже болѣе девяноста милліоновъ, то есть почти десятую часть государственнаго дохода Франціи.

— Въ Тюллерійскомъ саду въ Парижѣ недавно взяли подъ стражу молодого челоуѣка, который бросалъ камнями въ прекраснѣйшія статуи и многія изъ нихъ повредилъ. Непостижимо, что могло побудить этого несчастнаго къ такому варварскому поступку!

— Страсть къ самоубійству до того усилилась въ Великобританіи, что въ Дублинѣ недавно въ одну недѣлю утопилось тридцать четыре челоуѣка. (Спб. В.)

jukdere; lecz pomimo pięknej pogody, różne zabawy, z przyczyny grassującej jeszcze na wielu miejscach, na brzegach Europejskich i Azyatyckich zarazy, musiały być odłożone. Internuncyusz Austriacki zamierzał uczynić przejażdżkę do Brusy dla wejścia na Olymp, o cztery mile od tego miasta odległy, tymczasem zaraza, która się z wielką mocą okazała w Brussie, plan ten zniszczyła. Tu nawet, gdzie już sądziliśmy się być wolni od tej klęski, od Gręckich Świąt Wielkonocnych, zdarzają się znnowu pojedyncze przypadki, które się jeszcze w ostatnich dniach powiększyły. Ofiarą zarazy stał się na tym tygodniu 19 letni syn jednego Austriackiego Urzędnika pocztowego; niepokieszony ten oyciec stracił już drugiego w przeciągu kilku miesięcy. — Niektóre Damy korpusu dyplomatycznego, zamierzają przepędzić lato na wyspach Xiążęcych na morzu Marmora, znajomych z nader zdrowego powietrza.

— Wielką panuje czynność w hotelu Angielskiego poselstwa. Lord *Ponsonby* od kilku dni pracuje do późnej nocy. Mówią, że układa oskarżające pismo przeciwko *Urquhartowi*. Daley, pracuje nad notą, która ma służyć na jego usprawiedliwienie w sprawie *Bella*. *P. Urquhart* zdaje się chcieć wzбудzić podejrzenie u kupców Angielskich przeciwko Lordowi *Ponsonby*, jakoby on zaniedbał ich interesów i wydał *P. Bella*. Lord *Ponsonby* chce zdaje się teraz dowieść przeciwnie i prawnie zbić oskarżenie *P. Urquhart*. *P. Urquhart* zdaje się znnowu korzystać z zaślepienia *P. Bella*, ażeby spowodować go do powtórzenia przedsięwzięcia, które mogłoby nie więcej być pomysłem, jak ze statkiem *Vixen*, gdyż tu publicznie mówią o tém, a władze Rosyjskie zapewna chwycą się koniecznych środków dla zmuszenia *P. Bella* do wyrzeczenia się zatrudnienia, do którego zdaje się on przywiązywać z takim uporem. (A.P.S.Z.)

А ф р и к а. Оранъ, d. 17 Мая.

Woysko czynney dywizyi dostało rozkaz być w pogotowiu do wyprawy, przez dni 20 trwać mającej. O drodze, w którą się ta kolumna ma udać, nie jeszcze nie wiadomo; wnoszą atoli, że naprzód obróci się na zachód dla zniszczenia fortyfikacyj obozu nad Tafną, z kąd uda się do Tremeceny. *Abdel-Kader* znajduje się w okolicy Mascara. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W Boulogne żyła uboga staruszka, na poddaszu w ostatniej pędzy. Miała jeden tylko stolik i stary piernat. Staruszka zachorowała, a uczynny gospodarz domu chciał dla niej dać wygodniejsze umieszczenie na trzecim pięttrze, jedynie z miłosierdzia i litości nad jej losem. Staruszka nie mogła chodzić, trzeba ją było zatem przenieść na piernacie. Zaledwo podjęto piernat, gdy niespodzianie zewnętrzna poszewka przerwała i posypał się złoty deszcz z наполеондорów. Chęciwa staruszka wnet ozdrowiała, wyskoczyła i zaczęła zbierać swe skarby. Chęciwość leczy lepiej i prędzej aniżeli medycy. W piernacie było zaszytego złota więcej jak na 50,000 fran.

— W spichrzach Birminghamskich transportów, od dwóch już lat leżał pak z napisem: „*Bawelniane materye, które powinny być na zapotrzebowanie wydane Francuzkiemu podróżującemu P. Jacob.*“ Podróżujący nie przybył; gdy tymczasem ów pak wydawał okropny swąd; nakoniec postanowiono go odpieczętować i znaleziono w nim zupełnie już zgniętego trupa. Demysłają się, że to jest ciało pewnego bankiera z Liverpool, który przed dwiema laty zniknął bez najmniejszego śladu; gdyż zaraz potem na tamecznym giełdzie okazało się mnóstwo akceptowanych przezeń wexłów. Podług podobieństwa do prawdy, musiano go zmusić przemocą do podpisania tych wexłów, a potem dla ukrycia swego występku, złoczyńcy go zamordowali.

— W roku 1836 założono we Francyi 87 kass oszczędności (*Caisses d'épargne*). Teraz liczba tych pożytecznych zakładów, do których prosty lud może wnosić najmniejsze summy, pobierając po trzy procenta, dochodzi już do dwóchset. Kapitał, wniesiony przez te kassy do Podskarbstwa Państwa, które płaci im po 4 procenty, wynosi już więcej dziewięćdziesiąciu millionów, to jest dziesiątą prawie część dochodu Francyi.

— W Tuilleryjskim ogrodzie w Paryżu aresztowano młodzieńca, który rzucał kamienie na nępyiękniejsze posągi, i wiele z nich popsuł. Nie można się domyśleć, cohy mogło pobudzić tego nieszczęśliwego do tak barbarzyńskiego postępku.

— Namiętność samobójstwa tak się rozszerzyła w Anglii, iż nie dawno w Dublinie w jednym tygodniu utopiło się trzydzieści cztery osoby. (G. S. P.)